

ACC. N:R. M. 6184:1-28.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Skåne Upptecknat av: Emil Gøstert.
Härad: O. Göinge Adress: Bot 19, Glimåkra
Socken: Glimåkra Loushult Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1939 Född år _____ i _____

Handelsresor avseende försäljningen av
möbeltillverkningen i Glimåkra på 1860-1880-talen.
Gårdfarihandel för försäljning av ortens
vävnadsindustri under senare hälften av 1800-talet,
samt hemtillverkningar.
Gamla ord och namn från orten.

Skriv endast på denna sida!

28 sid.

2

ACC. N:R. 6184

Landskap: Skåne
 Härad: Ö. Gjöinge
 Socken: Glimåkra
 Uppteckningsår: 1939
 Upptecknat av: Emisgjöster
 Adress:
 Berättat av:
 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1

Ullna M. 148

Handelsresor, möbeldistribution
 Glimåkra sockens lokalinindustri - hem-
 industri för männen, - har sedan ur-
 minnes tid varit möbeltillverkning.
 Liksom inom Örkeneås socken i väja
 koja & gård spänkorgan tillverkades, så
 var vid mitten av 1800-talet möbelsnicke-
 rist hos småfolket lika allmänt.

Hvar försåldes då alla dessa möbler
 vid denna tid? Och huru?

Lovliga snickare körde själva med
 egna hästar till marknader och sålde
 sina möbler sedan de hade tillverkat
 ett väst lager av olika sorter, såsom

2.

ACC. N:R. 6184

Landskap: Skåne
 Härad: A. Göinge
 Socken: Glimåkra
 Uppteckningsår: 1939
 Upptecknat av: Emil Jöstedt
 Adress: _____
 Berättlat av: _____
 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

Handelsresor: Möbeldistribution från 1870-talet
 soffor, pängar, byråer, komoder, vilka
 ju var de vanligaste och nödvändigaste
 i ett nytt hem, hos en ny familj.

Annan var det gärna så att en snickare
 hade specielltillverkning på t.ex. soffor
 en annan på byråer o.s.v. Härigenom blev
 man mera "virtuos" (slängd i) i till-
 verkningen av just denna möbel och så
 bytte man möbler ibland då man
 reste av till marknaden för försäljning.

Så det var ju gärna så, att ett par som
 tänkte bilda familj köpte hela sitt
 behov av samma slag, om möjlighet fanns.

Skriv endast på denna sida!

17

ACC. N:R. 6184

Landskap: Skåne
Härad: Östra Göinge
Socken: Glimåkra
Uppteckningsår: 1939.

Upptecknat av: Emil Gustafson
Adress:
Berättat av:
Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

Handelsresor
Kvällen tillbaka i tiden, då "Norse
port" ännu var i bruk i stan och den
stängdes om kvällen vid ett visst klock-
slag och sen ej öppnades förrän ganska
sent på morgonen då var det först ha
sitt pass på torget om natten för att
kunna börja handeln i uttan, ty som
vi veta "morgontund" har guld i munde
ithy att affären ute på torget började
oftast, bantbor emellan redan i soluppg-
gången Och som köparna oftast vara be-
gränsade med varorna lagis, så gällde det
att den som först kom till kvamen fick först makt."

Skriv endast på denna sida!

4.

ACC. N:R. 6184

Landskap: Skåne Upptecknat av: Emil Jöstedt
 Härad: Ö. Göinge Adress: _____
 Socken: Glimåkra Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1939 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

Handelsresor

Till att börja med såldes möblerna vid marknaderna "tråvita", d. v. s. omålade. Då sålde de ju bättre skavning och dålig behandling, än om de varit målade. Det var sålunda fråga om att till marknadsdagen ha ett lass möbler färdiga, lasta dem på en fjäder- eller häckavagn dagen innan marknaden och köra av mot staden. Smickarna kallades allmänt Göingesmickare ty även i andra socknar såsom Kissetöften, Vittsjö, marknyd gjordes möbler. Men staden, som det här alltid hette menades Kristianstad.

5/

ACC. N:R. 6184

Landskap: Skåne
Härad: A. Ginge
Socken: Glimåkra
Uppteckningsår: 1939.

Upptecknat av: Erik Jöstedt
Adress:
Berättat av:
Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

Handelsbrevor: möbeldistributionen från 1870-talet
Man brukade vanligtvis inte köra in-
da in till staden på kvällen före mark-
naden utan man hade alltid sin vanliga
skjutplats, hållplats och där fick man
alltid sätta in hästarna och även själva
få enkelt nattlogi (få ligga) för billigt
pris, panningar eller någon vara från hem-
met. Sådana hållplatser hade vår vsts-
befolkning alltid antingen i Torsebro
Näsby. I Torsebro hade kvarnarna stora
rymliga stallar och även krutbruket för-
fogade över stallutrymmen för järdfolk
och i Näsby anlätade man iboarnas stallar

61

6184

ACC. N.R.

Landskap: Skåne

Härad: Ö. Göttinge

Socken: Glimåkra

Uppteckningsår: 1909.

Upptecknat av: Emilsjöström

Adress:

Berättat av:

Född år

i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

Gårdparihandel. Värnader m.m.

En annan hemindustri i Glimåkra socken under förra århundradet var kvinnornas vävnadsindustri. Turskitt vävnad av huvudnäsdukar, fitedukar och förkläde. Både huvudnäsdukar och fitedukar kallades med ett gemensamt namn näsdukar - najsdukar. Dessa såväl som förkläde - förklädj vävdes i en mångfald mönster av bomullsgarn, som tillhandahålls av någon ortens handlare på kredit tilldes vävsträcken var gjädd och avyttrad. Försäljning skedde alltid genom upp-

71

ACC. N:R. 6184

Landskap: Skåne
 Härad: O. Göttinge
 Socken: Glimåkra
 Uppteckningsår: 1939

Upptecknat av: Emil Jöstedt
 Adress:
 Berättat av:
 Född år i

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

7

Käpare, både gamla gummor och man-
 liga gårdfäriband. På marknaderna in-
 om andra socknar, både söderut och nor-
 råt, kunde man för 60:- 70:- 80: talen,
 få se långa rader kringar sitta
 direkt på gräset direkt eller på en sten
 i marknadsplatserna med sina lager
 av nådbruk, förkläden band m.m. ut-
 bredda bredd sig. Och kommersen
 gick med vanlig fruntimmerschwing.
 Gårdfäribandarna strövar omkring
 överallt inom Skåne, både på lands-
 bygden och i städerna. Lärskilt star-
 pa och grova nådbruk användes som

8/

ACC. N:R. 6184

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Emil Ljöstedt

Härad:

O. Gvinge

Adress:

Socken:

Glimåkra

Berättat av:

Uppteckningsår:

1939

Född år

i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8

Kallades knydenäsdukar - att knyta
varor av alla slag uti. Vid den tiden
var det näml. vanligt att möta folk
på vägarna - bärande på ett eller fle-
re knyten i händerna eller på axlarna.
Något annat emballage för varor hade
folk inte vid denna tid än knyde-
näsdukar när de gick till butiken att
handla eller ansvärlas.

Det var många gubbar och gummor,
som aldrig gjorde annat än ströva
omkring i Sydsvrige o. sålde dess
varor åt väverskorna i Glimåkerssocken
Det var ganska ansevärliga mängder

ACC. N:R. 6184

Landskap: Skåne Upptecknat av: Emil Jöstedt

Härad: Ö. Gröinge Adress: _____

Socken: Gröinge Berättat av: _____

Uppteckningsår: 1939 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9

värnader som här tillverkades under en
år ty väverskorerna blevo utomordentligt
skickliga att "slänga skottan" med ti- skottan-
den. Dessa försäljare kallades allmänt vävskytteln.
näsdukatringar eller förklädkringar,
kunde här i orten och i de rutor där
varorna såldes. Varje gård och stuga
besöktes och alltid behövdes någon fin
sak i hemmet, förklade till, näsduke
ett till husmor, tjänsteflickorna och
de egna dotterna, ty vid denna tiden
var hatten ännu okänt hus allmogens,
men näsduken av bomullsgarn var i st.
gångs att "knyta" huvudet i vardagslag.

10

6184

ACC. N:R.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Emilsjöterst

Härad: a Gönge

Adress:

Socken: Glimåkra

Berättat av:

Uppteckningsår: 1939

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10

Gärdparihandel. Värnadsindustri.

Beträffande denna hemindustri så var det icke blott husmodern eller kvinnan i ett hem, som var sysselsatt därmed utan ofta var hela hennets vuxna (från 8 år) medlemmer behjälpliga därmed. En värnadsindustri är forenat med flere olika göromål - När garnet var köpt skulle det först "redas upp". Man hade garnet kring en vinda och så snurade man upp det på en surka eller bomma. Detta kunde t.o.m. en arbetslös husfader göra eller ett äldre barn, så kom varningen då skapens antal bestämdes, 2 sk, 4 skap etc.

Skriv endast på denna sida!

19/

6184

ACC. N.R.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Emil Jöstedt

Härad:

A. Göinge

Adress:

Socken:

Glimåkra

Berättat av:

Uppteckningsår:

1939.

Född år

i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11

Gärdfabrikhandel. Vävnadsindustri

Efter varningen skulle först väven trädas i eller på vävsked av passande grovlek eller finlek. Först därefter svepte man den vargade väven eller varpen i eller på vävstolen. Detta var också arbete för ett par tre personer. Sedan skulle varpen i vävstolen sövas och trädarna en gång träs-trädas i ny vävsked osv. osv. Sedan började man reda ut garnet till örst-inlaget - vilket liksom lades kring en vinda-garnvinda- och spoltads-spolades - upp i tutor på en spalterock. Dessa tutor sattes

Skriv endast på denna sida!

12/

6184

ACC. N:R.

Landskap:

Skåne

Härad:

Ö. Göringe

Socken:

Glennåkra

Uppteckningsår:

1939

Upptecknat av:

Emil Jörsteth

Adress:

Berättat av:

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12

Gärdfarikhandel. Våvnadsindustrien -
väverskan in uti skattan och så började
hon väva. Spolningen av tutor var också
ett stort arbete, som ett större barn ef-
ter vem som helst hade sysselsättning
med c.a halva tiden, åt en väverska

Det hände här att en man hade sin
hustru som vävde eller en vuxen dotter.
Mannen hjälpte ibland till med arbetet
såsom vann sagts. När ett möjligt
lager vävts kunde mannen med detta
jämför gyllerligare tillskott från andra vä-
verskars lager (kanske av andra slag) ge
sig ut för försäljning av -näsdukarn och
förklädena

Skriv endast på denna sida!

131

ACC. N:R. 6184

Landskap: Skåne Upptecknat av: Emil Jvöteck
 Härad: Ö. Göttinge Adress:
 Socken: Glimåkra o. a. Berättat av:
 Uppteckningsår: 1939 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

13

Gärdarhandel

Att dessa arbeten skulle öknarna på
 sina utövare finna vi av t ex namnen:
 "Vävar-Karnan", "Häspare Jässen", "Spin-
 naren", "Kvasta Bengtän", "Bommare-
 Johnen", "Rive-Månson", "Höare-Tuen"
 (strumpmakare), "Knappa-Svennen" (gjorde
 liaknappar), "Storke Hägen" (gjorde küss-
 stockar), "Låsa Månson", "Bjälle-Månson"
 Rive Månson, gjorde rivar, Låsa Månson, Låsar,
 Bjälle Månson dombjällor etc.

14/

ACC. N:R. 6184

Landskap: Skåne Upptecknat av: Emil Sjöstedt
 Härad: Å. Gönge Adress: _____
 Socken: Glimåkra Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1939 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

14

Gärdparihandl.

Såsom roliga namn på gärdparihandlare
 o.a. här ifrån orten etc. må utom de näm-
 da: "Dyna tiden", "den smalköjvade kramaren",
 "karpas-jössen", även nämnas "Precis" en
 finsnickare som alltid gjerade och alltid gjorde
 sina arbeten "precis". Hans bröder fingo
 därför heta "Lam" - lagom och "Mellom" -
 "Fjerstett", var solare, snätare och allt i allom
 "Skall-Olan" skulle alltid göra något men al-
 drig blev det något gjort. "Rosa-Pean" glömde al-
 drig att rosa sina varor, menande "väl rosat
 är häftan sålt." "Ralla-Bengtén" pallade
 alltid sina varor på pullebror.

Skriv endast på denna sida!

15/

ACC. N:R 6184

Emil Hjertqvist

Landskap: Skåne

Upptecknat av:

Härad: A. Ginge

Adress:

Socken: Glumåkra-Orkened

Berättat av:

Uppteckningsår: 1939.

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

15

Gårdparihandel etc.

"Farsa-Sven" var farsas liksom "Morsa-Sven" var "Morsas gosse" från födseln till gravn. "Gryssingen", "Kryors-Bengt", "Grisjors Nisse", "Pjontkaren", "Katten", "Kvorten", "Ratte-Truden", "Svart-Orron", "Lusningen", "Kutt-Alan", "Trolla-Svennen", "Bröda-Jässen", "Tralle-Pöjan", "Skäkte Månsen", "Fis-Johnen", "Lunnen", "Jocka-Pär" och "Jacka Pär", "Kätte-Hägen", "Kryben" och "Syben" eller "Lunnen", "Jocka Hägen" / en stor korg-handlare i Tyskland, född köpman i Orkened. "Hemma-Jonnan", "Kaj-Pelle", "Kätte Pelle" och "Sisse-Nissa-Lassa-Sissa."

c.a
1845

Skriv endast på denna sida!

16/

ACC. N:R. 6184

Landskap: Skåne Upptecknat av: Emil Jöstedt
 Härad: A. Gjöinge Adress: _____
 Socken: Glimåkra-Roushult Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1929 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

16

Gårdfarihandlet etc.

"Fjycka-Bengta", en kagckäring från Laabjår
 i Roushult fr. "Sjöye-Alan" bodde vid Ålle-
 kulla myrarna. "Schumpen" bodde i en koja
 vid Gårskulla myr / över 80. årig liten gubbe
 på 1879-1880/ liknade en skäggig lav eller
 svamp. "Lång-Pella-John". "Fara-Pettern"
 "Bog-Smållen" "Fäbörägen", bodde i Svåra
 Hulta "Hollöra-Olofen", i Norränd.
 "Pickaren" (kyrkväktare) "Ugle-Johnen"
 "Spytta-Kassen", "Blegingen", "Båsen",
 "Farnen" uttalas Fämen. "Smyltapoden"
 "Trana-Trallen", "Mossa-Pyten", "Gylle-Kassen"
 o.s.v., allt namn som förekommit förr.

Skriv endast på denna sida!

17.

6184

ACC. N:R. _____

Landskap: Skåne Upptecknat av: Emil Sjöstedt
 Härad: Ostra Göinge Adress: _____
 Socken: Korshult-Örkened Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1939 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

17

Gårdafarikandel.

Vid slutet av 1870-talet kom hit till Korshults socken / där jag då bodde - till 1888 / en å två gånger en ärligen en Västgötaknalle, som hette Klas. Han hade alltid en tvågolapåse full med varjehanda tyger såsom rydskolmstygg - mollskinn och varjehanda tillverkningar från Sjuhäradsbygden och var det alltid en högtid då Klas kom. "Nu kommer Klas" ropades och kungjordes för hela familjen då Klas visade sig långt borta i väderkröken. Och churu vi barn inte förstod ett dyft av hans språk var det ju alltid roligt att se hans varor. Senare, eller på 1890-talet uppträdde Klas även inom Örkeneds fn.

18/

ACC. N:R. 6184

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Emilsjöström

Härad: Ö. Göringe

Adress:

Socken: Glimåkra

Berättat av:

Uppteckningsår: 1939.

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

18

Gårdfarikant. Dessa knallar och andra gårdfarikant. gingo alltid "sina sått" d. v. s. vissa vägar och till vissa personer och gårdar, dit de hade börjat göra sina färder och kunde en knalle sålunda genomvandra flere härader och flere provinser. Hit till socknarna i Ö. Göringe kom han alltid från Stenbrohults Sn och från Orkened drog han in i Blekinge. Säkertligen sändes varor till honom på vissa platser ty bördan kunde ju inte räcka lång tid. Dessa knallar voro ofta utsatta för mycket "lurendrejari", i det vissa luoja-rojare fyllade dem och spelade varorna ifrån dem eller stal dem eller t. o. m. mördade knallarna.

19

6184

ACC. -N.R. _____

Landskap: Skåne Upptecknat av: Emil Jösteb
 Härad: O. Gjöinge Adress: _____
 Socken: Glimåkra. Arkensjö Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1939 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

19

Gårdfarihandel

På en Rönnskodamarknad 1889 eller 1890 (våren) såg jag just denne Klas - som annars var ryktbar som en spik - så illa berusad och i sällskap med några okända personer. Och dagen därpå visste inte Klas vare sig var han hade gåsen eller varorna. Allt var bortspelat eller sått för vrakpris eller krediterat bort till okända skojare. Så det var sannoligen ingen glad Klas, "dagen efter".

Jag minnes också en vävskodshandlare här i socknarna från 70 & 80 talen och även senare. Han kom långt ifrån, men från vilken socken han utgick kan jag inte säga. Vi köpte vävskedar av honom alltid.

Skriv endast på denna sida!

20/

ACC. N:R. 6184

Landskap: Skåne Upptecknat av: Emil Jöstedt
 Härad: Å Gärne Adress: _____
 Socken: Glimåkra-Roskult Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1939 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

20

Gärdfarihandel. I Roskults socken bodde en enda krämmare, som vi barn alltid kallade den. Hamsapa-Bengtén hette han och han kom rätt ofta. Han hade alltid en del småaker, knappar, hakar o. kyskor, träkosor, fingerborgar o.s.v. men han hade aldrig något "vitt" rättesocker. Detta hade däremot en del andra, långväga ifrån, såsom en från Småland som kallades "den smalbojnade krämaren" / för sina smala bens och sin magerhet skull. En annan som gick under namn: "Dyratiden" var en rödskäggig bleking och han hade alltid mycket att omtala från Karlshamn & fisklägena på blekingsskuten. Dessa sista hade både krämmor och manufaktur och tricotravar i sina tvågolvposar.

Skriv endast på denna sida!

21/

ACC. N:R. 6184

Emil Sjöstedt

Landskap: Skåne

Upptecknat av:

Härad: B. Göinge.

Adress:

Socken: Glimåkra.

Berättat av:

Uppteckningsår: 1939.

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

21

Vuror, som tillverkades här i socknen och som såldes genom gårdshandel voro för i tiden t.ex. liar som såldes både på marknader och genom kringkörsel dels medelst handkåra (nyckel) till de närmaste socknarna och dels oned häst och vagn till långt avlägsna ställeboorter. Dessa ombud hade antingen först köpt dem av licsmeden eller och var han endast försäljare mot visst pris pr styck.

Träslevar "tvättatorsklar" och en mångfald hushållsgrejor av trä som såldes närmare och fjärrare i socknarna av skomagaren själv. Hornskedar tillverkades inte här, men såldes i socknen av gårdshandl. från Småland.

Skriv endast på denna sida!

22/

ACC. N:R 6184

Landskap: Skåne Upptecknat av: Emil Jöstel
 Härad: A. Göringe Adress: _____
 Socken: Glimåkra Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1939 Född år _____ i _____

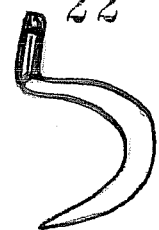
Utom kilar tillverkade smederna även skåror eller krumbisar, som släbarna kallade dem för i tiden. Skåror ha använts här till att skörda kornet å åkrarna och i lyckor i skogen till att där skära höstgräs med andra in på 1900-talet. — Stegar, takrämmor av trä tillverkades här av flera och köptes på våren ut på släbvolandet och såldes till goda priser. Bastrep tillverkades ävenledes i stor skala av lindbarklet som här fanns i överflöd.

Sådeskaffor, stora och mindre tillverkades av al och asp och lind och förslades med åt slätten å hultskjuts och försåldes. Säll, siktar prissad för saltning o siktnig av mjöl tillverkades

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

22

Skåra

Landskap:

Skåne.

Upptecknat av:

Emil Sjöstedt

Härad:

A. Gönge.

Adress:

Socken:

Glimåkra.

Berättat av:

Uppteckningsår:

1939.

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

23

och i här. Av tunna klyvna skeestummar byjde man olika stora, runda kransar, i vilka man sedan flätade en mer eller mindre tät botten av fina vitklyvna spånor. Dessa aliter såldes också dels i hemorten, dels i avlägsna viter. Av halm tillverkades även för 60-70-80 talen en hel del aliter såsom det vid sådden användas sädestöbet=såkorger, mjölkorgar, sådeskorger, bikupor m.fl. Dessa såldes också både i hemsocknen och ner åt slättbygderna.

För linsens beredning tillverkades grov- och lenbröddor, skättetra och för ullens kardor och skrubbor. I och för hästen och skya tillverkades lieskäft, liesnaggar, rivor av rivemakare

24/

ACC. N:R. 6184

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Emil Jöstedt

Härad: G. G. G. G.

Adress:

Socken: Glimåkra-Roushult

Berättat av:

Uppteckningsår: 1939

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

24

Det säger sig självt att även i andra socknar värdes, liksom i Glimåkra. Det i Roushult. Dock i mycket mindre skala. I Roushults socken tillverkade kvinnorna däremot halmbuttar, boastattar som lokalindustri. Dessa försåltes så länge jag kan minnas tillbaka, 60 år huvudsakligen på marknaderna, men även varje byhandlare i Givingslegden hade sommartiden fulla ständiga lager av boastattar och nog slet varje man och varje skolbarn upp så på dylika huvudbonader för sommaren, och även äldre fruntimmer bevakade ofta dylika

Skriv endast på denna sida!

25/

6184

ACC. N:R. _____

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Emil Göttsch

Härad: A. Geringe

Adress: _____

Socken: Glimåkra-Ronshult

Berättat av: _____

Uppteckningsår: 1939

Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

25

Det var inte någon skam att gå till kyrkan, klädd i halmkatt chum. De var mycket enkla och billiga, 25 öre - 50 öre p. Men denna hemslöjd är nu alldeles upphörd, liksom även vävnadslöjden i Glimåkra nära nog också. Nu duger det inte att gå klädd i en simpel brosträtt vare sig för äldre eller barn lika litet som damerna nöja sig med att svepa en bomullsmaxidug (hemmarvid), som sina "prackor" bubbe, chinglar och permanenta gyllenlockar."

26.

ACC. N:R.

6184

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Emil Gosted

Härad:

Göinge

Adress:

Bot 19. Klimåkra

Socken:

Klimåkra

Berättat av:

Uppteckningsår:

1939

Född år

i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

26

De gamla orden!

Löjargröjs, "Löjer-Tor", "Löjer-feste" "Löjer-dal"
är skällsord, som man ofta får höra i
ö. göinge. Löjargröjs; därmed åsyftas nog i
allmänhet på en av de värsta, falskaste,
bedrägligaste lussingar och rackare som fin-
nas då däremot de andra kunna vara
skämtuttryck. Löjerdal säger man till
sin motspelare på skämt, då denna sticker
över i kortspel o. d.

Respanacke = skomakareläringen, som även
hade till profession att göra respanna

Labba lönna en ung flicka som är lätt
klädd, yster o. glad.

Skriv endast på denna sida!

27

ACC. N:R. 6184

Landskap: Skåne
 Härad: A. Göttinge
 Socken: Glimåkra o. a.
 Uppteckningsår: 1939
 Upptecknat av: Emil Järstam
 Adress:
 Berättat av:
 Född år i

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

27

Gamla ord & uttryck.
 "Ont i bröst" = avundsjuk eller en baktalare.
 "Köjsa" liknar "Käfsa" = mindre normal eller
 opålitlig. "Begasnäll" tjugare. "Nu begar du!"
 tjuger. "Skalig" = skadegivare. "Skalig", som en
 "karahyllskatt". "Karahyllskatt" var en
 sullen katt, som hade för vana att hoppa
 upp på Karahylloma och lapa gräddor.
 "Sikaren" = mjölkpaten, som stöde för grädd-
 sättning. En "grävre" var en människor,
 som var från och kort i orden och vassig.
 "grojste" eller "griste", en modig och påbar-
 kad. "Sälptjalling" eller "sälgo" = självgod.
 "Slamåga" = En pliska som ingenting ville göra.

Skriv endast på denna sida!

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Emilsjöström

Härad: Ö. G. vinge

Adress:

Socken: Glomåkra a. a.

Berättat av:

Uppteckningsår: 1939.

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

28

Gamla ord & uttryck.

En flicka som arbetat ej ville gå ut händer
na på var en pracka eller "tösta" eller "södd"
eller "sacka". Och den som var mindre
kvick att fatta, en "tönta"; ett "nöt" var
en dumboon ej drumsnut. Gå ut "trabla"
i märkest, treva. (Kakbalönta).

En "ynka" gång - då och då, "förtröden",
avundsjuk. "Mojjas" - kivas, "Schönem".

- känslig. "Sy a" kaffe = koka; Fesla =
skvaller. "Fesletuda" = skvallerbytta.

"Feslesonvismad". Dägena, Saffena, Säng-
ena, Potterna, Bytterna och liknande ut-
tryck var ju mycket vanligt i bonshuset.